

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

148. An locus quoque sit dictæ variationi cumulativæ in patronatu mixto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

alterius beneficii, quam in vacatione per mortem; cum dicta ratio, ne lites prorogentur, in utroque casu pariter militet. Castrop. *ibidem*. Garc. num. 29. citans Lancell. &c.

4. Respondeo quartò: posse nihilominus patronum præsentato altero mortuo, lite nondum finita, præsentare colligantem; eò quòd id non adverteretur dispositioni cit. Text. c. 1. & 2. ut lite pend. cum hac ratione lites virentur, neq; litigantes augeantur, sed minuuntur potius; non enim creatur novus litigator, sed ille, qui ante erat, aliò extincto roboratur; quin & verba ipsius textus: *Donec contra superstitios lites finita fuerit, aliis nullatenus conferantur, neque ad ea eligatur quisquam, vel etiam præsentetur*: satis declarant non esse sermone de collatione, præsentatione &c. faciendam in aliquo ex colligantibus, sed in alio à colligantibus distincto, atque ita dispositionem dicti cap. 2. esse quidem generalem, seu generaliter intelligendam de subrogatione alterius à colligantibus; non verò excludendo pariter subrogationem ipsius colligantis; ita docent Garc. p. 5. c. 9. num. 220. affirmans à Rota pluries sic definitum. Barb. cit. num. 177. Castrop. loc. cit. num. 6. citans Rochum de jurep. v. honorificum. q. 23. num. 53. Paris. conf. 30. num. 4. Lancell. loc. cit. num. 688. &c. contra Gonz. ad reg. 8. gl. 51. num. 114. Limitat hanc responsionem Barb. loc. cit. nimirum lite pendente super beneficii titulo non licere etiam cumulando colligantem præsentare, eò quòd per illam præsentationem daretur occasio, ne lis finiat. Crescentius etiam de jurep. decis. 8. apud Garc. num. 221. ait, non posse patronum post factam ante litem præsentationem de uno, post litem præsentare alterum colligantem, alias voces patronorum non habentem; eò quòd tunc daretur potius occasio litigandi. Vide de his plura infra, ubi: qualiter collator conferre possit lite pendente.

Questio 148. An locus quoque sit dictæ variationi cumulativæ in patronatu mixto?

Respondeo: in discordia, dum nimirum patronus laicus præsentavit Cajum, & compatronus ecclesiasticus Titium, poterit dicto modo variare patronus laicus; cum ob conjunctionem in patronatu cum Ecclesiastico non perdat suum privilegium, præcipue cum in præsentatione nulla sit conjunctio. Castrop. loc. cit. num. 7. citans Lamb. l. 2. p. 2. q. 7. a. 13. Barb. p. 3. de potest. Episc. alleg. 72. num. 166. In concordia verò, sive dum uterque eundem præsentavit, sic variare non posse laicum; eò quòd per talem concordiam videatur laicus se tacite obligasse ad perseverandum in ista voluntate, & à compatroni voluntate non recedere, tenet Castrop. cit. num. 7. citans Abb. in c. cum autem. h. t. num. 4. Tiraq. de jure primog. q. 17. opin. 11. Barb. ubi ante. &c. quin & propter eandem rationem neutri, etiam dum uterque patronus est laicus, & præsentarunt concorditer, licere variare. Veruntamen videtur intelligendum id neutri licere altero invito. Quin &, dum laicus accumulando variaret, adeoque non recederet à primo præsentato, non videtur proprie dici posse mutasse mentem suam, aut etiam recessisse à voluntate compatroni sui laici, vel Ecclesiastici.

Questio 149. Quid si juraverit patronus, se non velle variare præsentationem, an poterit adhuc postmodum contra hoc suum juramentum valide variare: dico valide; nam licite id eum non posse, sed fieri perjurum & simul infidelè, si sub juramento promissit compatrono vel nominato à se, patet.

1. Respondeo primò: si simpliciter juravit, se non velle revocare factam de Titio præsentationem, valida erit præsentatio secunda; quæ non recedendo à Titio, sed accumulando, præsentat Cajum; quia revera non revocat primam præsentationem, ita ut stante etiam secundâ illâ præsentatione, Ordinarius possit adhuc primum præsentatum instituere. Barb. cit. n. 177. citans Caltrenf. l. 1. conf. 361. num. 4. Bursatt. l. 4. conf. 369. n. 14. Lamb. p. 1. l. 2. q. 4. a. 13. num. 3.

2. Respondeo secundò: si juravit, se neque velle revocare, neque accumulare, vel etiam si simpliciter juravit, se non velle variare (quia in præsentationibus non est alia permessa & valida variatio, quam illa, quæ fit per accumulationem; adeoque dum jurando se nolle variare per juramentum hoc primæ præsentationi adjecit firmitatem aliquam, solam illam accumulativam variationem intellexit. Castrop. loc. cit. num. 8.) secunda præsentatio accumulativa probabiliter est nulla. Covar. in c. quamvis pactum. de pactis. p. 2. s. 2. num. 5. Gutt. de juram. confirm. p. 3. c. 13. num. 13. Lamb. p. 2. l. 2. q. 7. a. 16. & alii. uti & Rota in Compostellana paroch. 20. Februarii 1630, quos, & quam citat, & sequitur Barb. uti & Castrop. loc. cit. qui tamen posterior ait, se potius moveri auctoritate communis sententiæ, quam ratione, utpote minus efficace: hanc tamen dat utriusque rationem, quam Castrop. dicit, etsi non convincat, esse tamen satis probabilem, & suppositâ auctoritate Doctorum tenendam in judicando & consulendo, quòd licet regulariter sustineatur, & validus sit actus gestus contra juramentum; sic v. g. si quis juraverit, se non revocaturum procuratorem, revocatio facta contra hoc juramentum est valida. Covar. in rubr. de testam. p. 2. num. 15. Si celebrans sponsalia juret se non ducturum aliam, matrimonium cum alia est validum. c. sicut ex literis. de sponsalib. Si is, ad quem spectat collatio libera beneficii, juravit se non collaturum illud nisi digniori, valida est collatio, quæ illud confert digno præterito digniore. Selva. p. 3. q. 27. Covar. apud Castrop. Quin &, si vacante beneficio ante factam præsentationem patronus juravit, se alium non præsentaturum quam Titium, adhuc validè præsentaret Cajum, ut Castrop. *ibid.* (qui tamen n. 9. quoad hoc ultimum exemplum aliam etiam dat disparitatem de juramento confirmante præsentationem primam jam liberè factam, & juramento impediende libertatem primò præsentandi) actus tamen qui ad sui perfectionem non pendet à sola voluntate facientis, sed vel infringitur à jure, vel expectat approbationem & factum judicis, vel ad sui valorem requirit auctoritatem, vel præsentiam superioris (qualis est actus præsentationis, utpote, quæ fieri debet necessariò apud habentem instituere ut superiorem; cum, ut Lott. l. 2. q. 18. n. 26. Corrad. l. 1. c. 5. num. 175. denotet subjectionem præsentati respectu instituentis; & secundum plures ad sui perfectionem & valorem tanquam partem requirit acceptationem instituentis) ita firmatur per accidens